

НАШЕ ЖИТІСТЬ ГЯГ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 18 (113)

АВГСБУРГ, 12. ТРАВНЯ 1947

РІК III

За право і порядок

Тривожні вістки приходять із різних кутків нашої скітальщини. В однім таборі політично замасковані хулігани побили вікна редакторам демократичної української газети, і тільки випадково не дійшло до більшого нещастя (Новий Ульм). У другому місті розаготована шайка "політичних бандитів" накинулась на юнаків-пластунів і тяжко їх побила за те, що пластовий прапор вивішений був не так, якби хотілося бешкетникам (Ашафенбург). Редакторам української демократичної преси присилають прихильники темряви і неволі анонімні листи з погрозами смерті. Продавцям демократичних газет відомі і "невідомі" особи роблять різні перешкоди: нищать, викрадають, палить часописи, а самих кольпортерів тероризують, б'ють, загрожують їм смерть. Те саме відноситься і до читачів і передплатників демократичної преси: в таборах різне начальство з групи "активістів" робить усіким способом натиск на наших громадян, щоб не читали демократичних газет. "Упередним читачам" роблять різні малі й велике неприємності, аж до побиття і загрози смертю.

Шоб картина відносин у деяких таборах була зовсім ясна і зрозуміла кожному, містимо лист одного з наших читачів до редакції "Нашого Життя". Лист писаний просто, але як пророчисто він промовляє до чуття і совісти кожної чесної людини! Наш читач пише: (Пропис лишилися оригінальний).

Дня 18. 3. 1947

„ВШ. П. Редакторе, за миніншим листом подаю вам до відома, що зі мною тепер круто. Через те, що я дістаю українські часописи „Наше Життя", то мені та управа, під котрою я ся знаходжу тепер, грозить за короткий час карю смерті. Отже я звертаюсь до вас з великою просьбою, що рятуйте мене, дайте мені якусь пораду. Бо если що скотиться, то буде правда його, а не моя, бо він комендант. З пошаною до вас (підпис)

Прошу о скорий відпис."

Читаєш цей лист і думаєш собі: де ми, в якій добі живемо? В якій безодні безправства і страху мусять перебувати наші прості люди демократичного напряму в деяких таборах. Коли попустимо темним силам тут, у таборах, під охороною влади вільних демократичних держав, то яка б доля нас ждала, коли б нам су́дилося будувати власну державу?

Проти тероризму мусимо боротися енергійно і організовано. Покійний американський президент Ф. Д. Рузвелт дав під час недавньої війни ключ до всього світу: Демократія має визволити людей від страху! Ми теж не хочемо бути вічнім страсом перед бандитськими загрозами. Мусимо пробудити людську гідність, громадянську свідомість в наших людях, застрашених тоталістичними чужими режимами, та заляканіх "своїми" тоталістами.

Вільна демократична преса, що активно і правдиво, без страху, виступає проти всякого насильства в нашому національному середовищі, виконує це завдання. Ми масово численні листи від своїх читачів, що вже перестали боїтися. Це великої ваги досягнення. Ось, що пише до нас той самий передплатник, що йому "тоталітарна управа" грозила смертю за те, що дістає "Наше Життя".

Дня 16. 4. 1947

„ВП. Пане Феденко! Вашого листа з дня 10. цього місяця я одержав дні 14. ц. м., за який вам широ дякую, і за ко-

трим письмом мені стало і веселіше і трохи соромно, а саме через те, що було б після, як мені прийдеся жити поміж такими людьми, котрі так ворожо відносяться. Але крім того чекаю, що буде — то буде. Тільки думка одна залишилась мені: — Я українець і свого не залишу! І хочу ся подивити готовому. Во тут є так, що на стовадцять "овець" трапилося до тридцять таких, що з ними невідмінна година, котрі хотять тих решту перемочи. А нас 90, без жадної опіки, не даемось. І боронитимуся до перемоги.

Залишаюсь з пошаною до вас завжди (підпис)

Так громадяни! Ці слова нашого читача:

„Я українець і свого не залишу —

треба золотими буквами записати в історію нашої боротьби за демократію.

"Я римський громадянин" (Civis Romanus sum) — казали колись римляни, горді своєю політичною вільністю в своїй республіці. І наш передплатник-читач іншими словами каже ту саму думку. Свідомий українець не даст свого громадянського права потоптати.

Bo треба знати, що демократичні права не падають з неба: за них треба боротися.

Нас радує, що між нашими читачами є немало таких, що не даються під "опіку" терористам, не хотути бути "вівіцими", а навпаки встають до боротьби з насильством і терором за право і демократичний порядок. „Наше Життя" буде і надалі кликати всіх пригноблених і заляканих з'єднатися в місці ради для охорони своєї людської гідності і громадянського права. Безправству і терору мусимо зробити громадою рішучий кінець. Право і порядок мусять бути відновлені.

ЗМІНИ У ФРАНЦУЗЬКОМУ УРЯДІ

Французьких комуністів виключено з уряду. На чолі французького уряду лишається Рамад'є (соціяліст).

Висловлюю сердечну подяку всім тим Архіпастирям, Пасторям, Парофіям, різним установам і організаціям, та окремим особам, які надіслали мені поздоровлення та побажання з приводу 15-літньою служження мою в стані Епископа. Молю Милосердною Богом, щоб Він повернув нас всіх на вільну і незалежну Батьківщину і щоб доля, яку судив Він для нас, була всім нам рідною Ненькою.

ПОЛІКАРП
Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви

ЩО БУДЕ З ДП?

На засіданні міжнародної комісії в Лозанні (Швейцарія) вияснено, що в Європі є коло 835 000 ДП. Між ними 335 000 поляків, 170 000 жінок, 90 000 латишів, 55 000 литовців, 26 000 естонців, 82 000 українців. Ніхто з цих людей не хоче вертатися в рідні країни, бо ці території перебувають під советською владою. Якщо до 1. липня не почне своєю працею Інтернаціональна Організація для утікачів (ІРО), то опіку над ДП візьмуть на себе армії держав-окупантів.

Нова японська конституція

2. травня увійшла в силу нова японська конституція. В конституції зазначено, що в Японії вся влада виходить з волі народу, що Японія хоче жити в мирі з своїми сусідами. Японський імператор стає конституційним монархом, він уважається за "символ держави і єдності народу". Його права відносяться до особливих призначувань (міністрів, послів) до уділювання відзнак і до представництва. Вся власність імператорської родини переходить до держави. Окрім області Японії мають широку самоуправу.

СУЧASNII L'VIV

Зі Львова повідомляють, що Львів має більшість чисто московську. Поляків лишилося 10—15 000, українців проти польських часів не збільшилося. Населення Львова зросло на 100 000. В університеті вчиться не менше 80% росіян.

ДІДОФІК

* Через 24 години після закінчення Московської конференції цензурні обмеження для чужоземних журналістів вступили в силу.

* Італійські фашисти відправили в Рим і Трієсті панаходи з нагоди 2-ої річниці смерті Мусоліні. Після панаходи співали фашистський гімн. Поліція вела арешти.

* Австрійський уряд звернувся з проханням до Контрольної Ради Німеччини видати ім Франца фон Палена і Бальдур фон Шірака. Перший був звільнений на суді воєнних злочинців у Нюрнберзі, другого засуджено на 20 літ.

1 ТРАВНЯ В МОСКВІ

На Красній площі в Москві в день 1 травня відбувся парад війська протягом 6 годин. Був присутній сам Сталін. Парад приймав Будьонний. Міністер війни генерал Булганін в першотравневій відозві кликав советських громадян "кожнечасно зберігати бойову готовість".

КРИВАВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ТРІЕСТИ

1. травня в Трієсті, що за нього ведуть спір Югославія та Італія, відбулися криваві події. 10 000 югослав'ян ішли з комуністичними зірками та з прaporами з серпом і молотом вулицями заселеними італійцями. На цю масу кинуто 2 бомби. Італійці демонстрували проти союзних держав. Проти демонстрантів англійці вжили сльозоточивих газів. Від бомб загинуло 30 осіб.

В Америці виробляється плян мобілізації промисловості, щоб вона була готова на виладок проголошення воєнного стану. Цей плян набере сили 1948 року і буде щороку контролюваний.

Бл. п. Митрополит А. Шептицький рятує юдівських дітей

Перше число юдівського часопису „Ібергант”, обговорюючи справи урятування юдівських дітей від загади, стверджує: „В часі німецької окупації багато юдівських дітей переховувалося в монастирях, приюті і виховних бурсах, проваджених черницями.

Згідно з бісвідченням Головного рабіна Палестини д-ра Герцога, який недавно перебував в Європі — до сьогодні перебуває в польських монастирях 5 000 юдівських дітей, яких не далося зідентифікувати.

Багато батьків-юдів, рятуючи дітей від загади — віддавали їх до польських кляшторів. Влади кляшторів непогоджувалися на прийняття цих дітей без зміни віри. Хто на це непогоджувався, в кляшторі для своїх дітей місця скоронища не знайшов. Однак, без огляду на всі труднощі, письмо „Ібергант”, дякуючи помочі духовенства тисячі юдівських дітей урятовано.

Були випадки, що вищі духовні особи інших віроспівідань самі зверталися до юдівських представників з пропозицією прийняти під опіку юдівських дітей.

У Львові відомий із своїх добродійств — Митрополит А. Шептицький в підземеллях свого монастиря урятував 15 душ дітей і кілька дорослих юдів.

Митрополит А. Шептицький закликав рівно ж українських духовних помагати жидам у їх рятування.

Там же у Львові на вул. Руській український священик Шевчук урятував 12 юдівських дівчат. Діти ці після визволення передані юдівському комітетові у Львові.

До речі треба згадати, що тисячі юдівської людності (додамо від себе) рівно ж урятувалося переховуючись в українських селян, а за це неодно українське село було спалене німцями.

Відомі також випадки, що, переховуючись в українським селі, юди, довідавшись про загрозу через них життя селян та бажаючи їх рятувати, самі добровільно виходили зі своїх скоронищ і віддавалися на смерть і муки німцям.

Неодна українська родина за це сполчила в одній з юдідами могилі або ж спалені німцями живцем при руїні села.

Політичний огляд

Американський міністер закордонних справ ген. Маршалл мав 28. квітня через радіо до народу Америки промову про Московську конференцію. Міністер вияснив головні причини, що перешкодили учасникам конференції дійти до згоди в справі Німеччини та Австрії. Маршалл, між іншим, зазначив: „Порозуміння в Москві було неможливе, бо СССР, на наш погляд, настовував на пропозиціях утворити у Німеччині централізований уряд, такий уряд, що був би здатний захопити абсолютну владу над країною, що при недостатній території і великому населенні була б застежена на господарський занепад...”

Свою промову Маршалл закінчив словами: „Відбудова Європи відбувається повільніше, ніж передбачалося; щодня помічаються нові сили розколу; світове положення і становище Сполучених Штатів Америки роблять необхідною дієву єдність американського народу”.

Американська преса однодушно вітає промову Маршалла і ставить „точки над і” до висновків міністра. Деякі газети вимагають, щоб Америка реорганізувала ті європейські країни, що стоять поза межами соєтської окупації і склали з ними договори. „Ворлд Телегремм” пише: „Через російську поставу два світи, що ми хотіли з'єднати, лишилися розділені”.

Америка в Європі та на близі. Сході

Американська палата репрезентантів зменшила суму допомоги для Угорщини, Італії, Польщі, Австрії, Греції і Китаю з 350 мільйонів доларів на 200 мільйонів. Із цієї суми тільки мала частина піде на допомогу „країнам, опанованим росіянами”, як зазначено в рішенні палати.

Велику вагу має ця допомога для Туреччини. Турецький уряд зобов'язався обернути американську поміч на оборону держави: на моторизацію армії і її озброєння, але та-жок на будову залізниць і інших шляхів, на будову портів і летунських площ.

Політичний інтерес Америки звертається також до арабських країн. В арабських землях лежать багаті джерела нафти, на які соєтський уряд хотів би накласти свою руку. Для американців це не-бажано, особливо ж для американців неприємно, що в арабських країнах та в Ірані шириться комуністична пропаганда.

Палестина

28. квітня почалося засідання представників Об'єднаних Націй у Нью-Йорку. На обговорення поставлено справу Палестини, де юдівські націоналісти виступають з терором проти англійської влади. Англія має мандат на Палестину від колишньої Ліги Націй. Арабські делегати поставили в Нью-Йорку домагання відібрести від Англії мандат на Палестину. Цю пропозицію підтримав советський представник Громико. Частина юдівських націоналістів у Палестині заявила, що під час засідання Об'єднаних Націй вони не будуть уживати терору проти англійців.

Індія

Індійська установча рада працює над конституційним законом для своєї країни. Сам вождь індусів Магатма Ганді прибув у Делі. В установчій раді беруть участь тільки індуси. Мусулмани відмовилися брати участь у цім парламенті. Мусулмани хочуть із західніх провінцій Індії утворити незалежну державу — „Пакістан”. Щоб припинити сутички між індусами та мусулманами на релігійній основі, голова мусулманської ліги Джіннаг пропонує виміну населення між індуською та мусулманською частиною цього краю.

Що буде з Індією після виходу англійської влади з цієї країни? Один індуський міністер заявив недавно, що з виходом англійців в Індії почнуться повстання бідних мас проти заможних, безземельних селян проти великих землевласників. В Індії діють також комуністичні організації, що хочуть використати невдоволення мас для себе. Від урядових чинників в Індії вийшли розпорядження заборонити діяльність комуністичної партії.

Індія розділена мовами, вірами і станами (кастами). Тільки цими днями установча рада Індії, що засідає в Новій Делі, ухвалила скасувати обмеження для так званих „недоторканіх”: це 50 мільйонів індусів найнижчої кasti, до яких правовірним індусам вищих каст заборонялося доторкатися, як до „нечистих”. Приміром, замітачі вулиць, кожум’яки (чинбарі) та люди інших подібних занять були „недоторкані”.

Франція

Політичні відносини у Франції з кожним днем загострюються. Вина за напруження падає на комуністів. Французькі комуністи, хоч мають

своїх міністрів в уряді, хочуть використати труднощі внутрішньої та закордонної політики Франції для себе. В кінці квітня в Парижі вибух несподівано страйк робітників-металістів. Страйк почався без відома і проти волі проводу професійних союзів. Комітет комуністичної партії вирішив підтримати „дикій” страйк робітників, хоч самі комуністичні міністри добре розуміють, що такі страйки вносять занепа в організоване життя і приносять господарську руїну. Комуністи це зробили, щоб „іти з масами”. Ця демагогічна поведінка комуністів викликала велике невдоволення в інших французьких партіях. Особливо французькі соціялісти, що мають свого президента республіки і голову уряду, незадоволені комуністами за підтримку страйку, бо це руйнує фінансову реформу Франції. Французькі соціялісти ухвалили постанову підтримати урядову політику і кличути робітників припинити страйк, бо наслідки цих страйків пошкодили у першу чергу робітникам, середнім верствам і пенсіонерам. Французькі соціялісти закликають довіряти урядовій політиці, бо це єдиний шлях, щоб „спасти франк і демократію”.

Ген. де Голь голосував 30. квітня на засіданні президії „Французького Народного Об'єднання”. Були тут представники 52 департаментів Франції. Де Голь зазначив, що до Об'єднання треба приймати всіх французів незалежно від партійної належності. Не можуть вступити в Об'єднання тільки особи, принаджні до проти-національних організацій (комуністи) та колаборанти.

МОСК. „ПРАВДА“ 1 ТРАВНЯ

Газета „Правда“ з 1 травня вмістила статтю письменника Еренбурга з нападами на різних американських політиків, що заявили себе противниками большевизму. Еренбург пише, що США говорять про мир „з револьвером на столі“. Супроти критиків політики С. Сойзера в Америці Еренбург зазначає: „Чи ці пані не можуть зрозуміти, що коли ми встояли перед арміями Гітлера, то ми не злякаємося десятка голосних промов? Ми не тільки прогнали напасників, але й покараали їх. Нехай середній американець, дивлячись на новоспечених хрестоносців (проти большевизму) думає про хрести на німецьких кладовищах“. В „Правді“ вміщено карикатуру „Оптична ілюзія“: мовляв, західні великороджави говорять про мир, а готують війну. Черчілл нарисуваний з оливною гілочкою в одній руці і з оливним смолоскипом у другій. През. Трумена нарисовано з демократичними миролюбними ознаками в обох руках, але іде він верхи на негрі і у нього з кишені стирчать атомові бомби. За ним — Грек і Турок на колінах просять милостині, що падає в доларах у мішок. Ген. Франко нарисований як ягня, що стоїть біля мішка, наповненого фунтами стерлінгів.

КОМУНІСТИЧНІ МАНЕВРИ

В західніх зонах Німеччини є поряд з німецькою соціал-демократичною партією партія комуністична. В советській зоні під певним на-тиском відбулося злиття компартії з соціал-демократичною („Соціалістична об'єднана партія“). Ця партія хотіла перенести свою діяльність і в американську зону Німеччини, але американська влада не дозволила. В східній зоні німецькі соціал-демократичні організації можуть діяти тільки нелегально. Перед 1. 5. в сов. зоні зарештовано членів соц.-дем. партії, що не скотили „зливатися“ з комуністами.

ДОЛЯ ЕПІСКОПІВ У АПЦ

„Новий Шлях“ повідомляє, що усунений большевиками від проводу Української Автокефальної Православної Церкви Митрополит Василь Липківський жив тихо у своєї сестри. В 1936 році, його 82-літнього немічного старця, заарештували таємно вночі й вивезли невідомо куди. Треба думати, що він помер на засланні. Митрополит Микола Борецький був арештований в 1931 році й вивезений на соловки, де в наслідок тортур збожеволів і помер. Розстріляні також епископи: Микола Карабинович (1934), Яків Чулаївський (1936), Володимир Самбірський (1936), Петро Тарнавський (1938), Юрій Махновський (1939). Заслані у різні місця такі архиєпископи і епископи: Олександер Ярещенко (1926), Юрій Жевченко (1929), Степан Орлик (1926), Юхим Калішевський (1937), Константин Мамошкевич (1936), Микола Пивоварів (1929), Максим Задвірняк (1934), Олександер Червінський (1935), Юрій Тисленко (1932), Йосип Оксюк (1938). Це відомості тільки про 17 епископів. Де інші 17 — невідомо, чи розстріляні, чи де караються ан засланні. Відомо тільки, що їх немає.

КОДОТКІ ВІСТКИ

* Москва. (УП) На прощальному бенкеті на Кремлі Сталін підніс тост на честь Трумена. Мін. Бевін жартом при цьому зауважив, що було б дуже добре, коли б Сталін став президентом США, а Трумен став на чолі Росії. Вишито 20 тостів вина, шампанського, коньяку та горілки.

* Лондон. (УП) „Дейлі Мірор“ зловисло зауважив в своєму коментареві, що велика чвірка погодилася тільки в тому, що повинна спакувати валізи і роз'їхатись. „Дейлі Геральд“ пише, що останнє засідання не створило добріх перспектив на майбутнє.

* В Америці закінчують будову великого військового літака, що буде перевозити 400 воїнів або 50 тонн вантажу.

* Перед комісією дослідження проти-американської діяльності палати послів у Вашингтоні виступив Вільям Одел Новел з заявою про те, що в Дітройті та в інших великих містах США є комуністичні школи, що ширять большевицьку пропаганду. Новел раніше сам був комуністом і навіть відвідав „курс большевизму“ у Москві, але пізніше виступив проти большевизму.

* Представник еспанського еміграційного уряду заявив, що тепер у Франції є більш 100 тисяч еспанських емігрантів. Французи опікуються ними. Здоровим дають заробіток, хворих приміщують у лікарнях і притулках. Справжніх політичних емігрантів між ними дуже мало. Найбільше є таких, що з особистих причин втекли з Еспанії, зокрема військових дезертирів.

* Учені в Америці вважають, що для повного знищення Англії потрібно 24 атомові бомби, 35 атомових бомб знищили б цілком Францію, а 89 атомових бомб стерли б з лиця землі С. Союз.

* На американських військових кораблях почали вставляти нові гармати, що автоматично самі заряжаються без людської обслуги і вистрілюють по декілька набоїв на хвилину.

* В Японії відбулися вибори до парламенту. Найсильніша партія в виборах — соціал-демократична, вона здобула 143 мандати, ліберали 131, демократи 123, а комуністи всього 4 мандати.

Надсилайте культурні цінності до українського музею в Канаді!

Восени та політичні бурі над Європою порвали дорогоцінне намисто української культури. Розкотилися перлини української культури по всіх усюдах. Багато таких перлин знаходиться й між українцями на еміграції в Європі. А все то такий скарб, що його треба зберегти за всю ціну. Потрібно, щоб цінні пам'ятки української культури дістались у безпечний сковок. Збережені тепер цінності української культури стануть тим наслідком, з якого вийде оновлене й змінене життя українське.

Найбільшим культурно-освітнім центром українського життя в Канаді є місто Винніпег. Для зберігання й підкання цінностей української культури у Винніпегу тому три роки створено Осередок Української Культури й Освіти. Минуло осіння Осередок купив для себе дім. У тім дому Осередок і відкрив Український Музей, Архів і Бібліотеку, де будуть перевокуватися цінні пам'ятки української культури. Досі вже до музею, Архіву й Бібліотеки прислано з різних частин Європи, де в українці на еміграції, велике число вартісних рукописів, історичних документів, книжок та інших вартісних речей і пам'яток української культури. Тепер Український Музей, Архів і Бібліотека звертаються й до Вас з прошкюю надсилати до нього всікі цінні пам'ятки української культури. Наша адреса:

Library and Museum, Ukrainian Cultural and Educational Centre, P. O. Box, 3093, Winnipeg, Man., Canada

Право критики

Спілка селян умістила в нашій газеті лист до владики Ігоря в справі його не-прихильного виступу проти наших таборян, виключених із ДП. Владика Ігор уважав за потрібне в церкві назвати авторів листа „хамами”, а „Наше Життя” назава „комуністичною газетою”. В своїй проповіді 4. травня владика Ігор вів агітацію за одну політичну партію (гетьманців). Можна тільки пожалкувати, що владика Ігор віддав себе і церкву в Авгсбурзі для партійної пропаганди. Це шкодить і йому самому і руйнує порядок у нашій церкві „Наше Життя”, як орган демократичний і ні від кого незалежний, уважає за свою повинність давати місце у себе чесній, діловій критиці, незалежно від особи. В Америці, в Англії та в інших демократичних країнах критикують президента, короля, міністрів і т. д. і ніхто не зве критиків „хамами” або „комуністами”. Ми не мішаемося в суто церковно-релігійні справи. Але коли духовна особа робить помилки, ми вважаємо за своє право це подати до відома громадянства.

ВІДЗЕРКІЛЛІ ТРЕСІ

УМОВИ ПРАЦІ У ФРАНЦІЇ

Польський тижневик „Нові Обозове” в Ліандстуль (Франц. зона) з дня 20. 4. ц. р. містить інформації про умови праці у Франції подані до відома мешканців табору директором УНРРА.

„Копальні вугілля у Франції пропонують вам добре оплачувану працю та забезпечують для вас і ваших родин майбутнє.

Праця гірника у Франції є найкраще оплачувана. Не обов'язково треба бути гірником-фахівцем, вистачить бути робітником та мати добре здоров'я.

Платня: В головних районах вуглевої промисловості платня у Франції виносить від 36,05 фр. франків до 48,65 за годину. Це в залежності від кваліфікації робітника.

Крім цієї платні видаються робітникам премії: а) регулярності, б) за працю в годинах поза нормою, в) за працю акордову і т. д. Час праці від 8 до 15 годин найбільше. Початкуючий робітник в копальніх гірничої Франції або Па де Кале може заробити біля 9 000 фр. фр. гірник кваліфікований 18 000 місячно.

Винагорода в натури: Мешкання для гірника і його родини — безоплатне. Опал від 4 до 6 тонн річно, безоплатно. Харч — упраїллювано подвійний у відношенні до нормальних прийділів. Наприклад, хліб — 21 кг. на місяць, замість 9 кг. звичайного прийділу, м'ясо — 4 кг. замість 1200, вино 35 літр. замість 3, тютюн 280 гр. замість 160.

Інші вигоди: Відпочинкові відпустки від 12 до 24 днів в році в залежності від пропрацьованого в копальні часу. Безпечення: Від нещасних випадків при праці, від хвороби, каліцтва та материнське. Французьке право рівно ж передбачає пенсії для тих гірників, що мають за собою 30 літ праці, додатки родинні, вільництво віроісповідань і т. д.

Як зазначає тижневик набір до праці у Франції відноситься наразі тільки до ДП у французькій зоні Німеччини, але не є виключене, що незабаром набір цей розпочнеться і в інших зонах Німеччини.

Литовський часопис „Mintis” в числі 37 подає своїм читачам інформації литовського єпископа Брізгіса, який відображає визначену роль в житті литовської еміграції. Єпископ Брізгіс повернувся з подорожні до Франції, де передав розмови з вищими представниками французького міністерства закордонних справ.

Директор департаменту для справ чужинців освідчив єпископові, що після звільнення німецьких полонених повста-

не у Франції брак робочої сили — і тому уряд мас намір спровадити робітників з-за кордону.

Бажаючи уникнути творення у Франції національних меншин, сусідуючих з Францією народів, уряд є радше склонний спровадити до Франції ДП, які були б розгораші дрібними групами та зрівні в правах з французького людністю. Дозволів на власну пресу видано не буде.

Чесні працівники по трьох роках зможуть дістати французьке громадянство. Елементи не відповіді по рокові будуть відслані назад під опіку міжнародної організації. Робітники мають родини, зможуть їх до себе спровадити після трьох місяців праці.

Єпископ Брізгіс надмінлив, що життя робітника у Франції не є легке. Браку товарів першої потреби у Франції не відчувається, бо все є унормоване картковою системою, але праця є оплачувана низько.

Замічане мужеське убрання коштів, за дозволом набуття, 12 000 фр. фр. без дозволу 50 000 фр. фр.

Не зважаючи на карткову систему відчувається брак продуктів харчування. В зв'язку з цими недомаганнями і непевною політичною ситуацією у внутрішньому житті Франції над виїздом до цього краю треба застосовуватися поважно.

КРИТИКА ДП ЗА ЗАТРИМКУ

В ПЕРЕСІЛЕННІ

Бюро „Старс енд Страйпс”

Франкфурт, 1. 5. 47. Еліот Шерк, директор Міжнародного Комітету Збігіців на американську зону вчора висловив своє невдовolenня з приводу того, що переміщені особи в американській зоні Німеччини „роздумують та мріють” і не використовують запропонованих їм можливостей переселення. Він настоював на тим, що переміщені особи повинні негайно виїхати, що вони хочуть: чи далі бути в залежному стані і згодом можливо бути залишеними в Німеччині на власних ресурсах, чи переселитися, чи репатріюватися.

Він сказав: „Хто зна які затримки і труднощі можуть повстать, якщо Міжнародна Організація Збігіців — ПРО не почне свою працю з 30. червня, коли призначиться допомога Арамі та УНРРА”.

Далі він сказав: „Я вважаю за конче потребне звернути увагу на одну хибну тенденцію в мисленні переміщених осіб, що мовчоволі переміщені особи перевешкоджають працювати

КОМУНІКАТ СУЖ-У

Управа Спілки Українських Журналістів на еміграції, заслухавши звіти про антигомадські виступи осіб, підбурюваних чужими чинниками проти вільної української преси та її співпрацівників (напад на редакторів у Н. Ульмі, побиття кольпортерів „Нашого Життя” в Ельвангені, нищення часописів і т. д.), на свою засідання 28 квітня ц. р. рішучо засудила ці і всі інші нападання вводити в наше життя хаос і анархію, з якого боку вони б не йшли. Одночасно Управа СУЖ-У вимагає від ЦПУЕ розглянути ці події і через свій суд з найбільшою суворою покарати й публічно засудити винуватців, не відтягаючи рішень у цих прикрих справах, та рішучо змагати до оздоровлення нашого життя. СУЖ доручає редакторам своєї преси якнайрішучіше виступити проти таких явищ на сторінках преси.

Управа СУЖ

план переселення. Ця тенденція виявляється в тому, що вони піддаються мріям, які перемішують використовувати практичні можливості, передбачені реальними програмами переселення.

Переміщені особи не використовують повністю тих можливостей розпочати нове життя, які їм пропонуються. Вони не йдуть на конкретні пропозиції, бо сподіваються на гіпотетичні обіцянки чогось кращого в майбутньому.

Він зазначив, що затримується набір до Бельгії, куди за пляном мало емігрувати для нового життя 20 000 переміщених осіб — чоловіків та їх родин. Досі не заповнено 75% місць.

П. Шерк картав тих, що поширяють чутки серед переміщених осіб та тих, що „нікавляться конкретними робочими проспектами, бо вірять неправдивим і фальшивим повідомленням про те, що скоро будуть якісь привабливіші пропозиції”.

Такі оповідання він назавв „перебільшеними вигадками”. Ця заявка п. Шерка є найгостріша з тих, що будьколи стосувались переміщених осіб, П. негайно поширяється по всіх таборах.

Він сказав, що найбільші труднощі в проведенні набору завдають ті групи переміщених осіб, які сподіваються дістати підтримку для „великого національного кольонізаційного руху до інших країн, таких як Канада чи Аляска”. Є менше шансів як 1 на 100, щоб значна частина якоїсь національної групи була переселена за кордон в один час і в одно місце, бо просто кажучи, ці країни не погодяться на існування в їх межах якоїсь окремої національної спільноти чи території.

Також п. Шерк відзначив опір старших переміщених осіб, які відмовляють молодих від репатріації чи переселення, бо бояться бути покинутими.

„Старс енд Страйпс”, 2. 5. 1947, вол. I, ч. 147.

Зріст дорожнечі

Міжнародне Бюро Праці оголосило даний про зріст дорожнечі в 17 країнах впродовж останнього десятиліття від 1937 до 1946 рр. Кошти прожитку окоплюють, окрім харчів, також платню за помешкання, одяг, світло паливо і т. ін.

За десять років найменше зросла кошти прожитку в Канаді — взагалі на 26%, а самі ціни харчових продуктів на 42%. В Англії дорожнеча збільшилась на 32%, а самих тільки харчів на 21%. В США на 48%, а ціни харчів на 78%. В Швейції і Норвегії на 65%, а ціни харчів на 61%. В Голландії на 82% і 101%. У Бразилії і на Кубі життя подорожчало на 125%, в Мексиці на 300%. У Франції в 9 разів більше, як десять літ тому, в Італії в 25 разів більше. В Японії кошти прожитку в 48 разів вищі, а в Китаї справжня інфляція, тому дорожнечі зросла в тисячі разів.

* Як повідомляє „Верлінський Телеграф”, в Верліні на чорному ринку один атестат зрілості коштує 300 нм. Комплект державних інститутів з філософії або медичним коштує 3 000 до 3 500 нм. Ціна докторських дипломів 3 500 до 4 000 н. марок.

Уривки з щоденника секретаря Геббелльса

(Закінчення)

В Берхтесгадені: Гітлер чудом врятувався

Ранком 22. липня приїжджаємо до Головної Квартири Гітлера. Засоби безпеки збільшено десятикратно. Сховище Гітлера оточено п'ятьма кордонами. Кожна особа, що хоче увійти до сховища Гітлера, докладно обшукується ще перед п'ятим кордоном! Сам Геббелльс мусів підпорядкуватися цій формальності. В пресовому сховищі, де мене знають добре, довідуєсь про таїкі подробиці. Дім, що в ньому бомба зробила страшне спустощення, стоїть на віддалі 50 метрів від пресового сховища, так, що особи, що в ньому перебували, все бачили. Страшний вибух струснув Головну Квартиру. Думали, що це бомба кинула з ворожого літака. Через хвилину хмарі пороху, диму й відламки скла з віконних шиб підтвердили, що вибух стався в будинкові.

Кайтель вибіг перший і кілька разів крикнув: „Де фюрер? Де фюрер?” Кілька хвилин пізніше Гітлер з'явився в дверях. Ішов напомацки, немов божевільний. Лівою рукою затуляв попечені вибухом очі, права висіла безладно. Кащляв

і плював. На лобі була кривава рана. Сірий мундир був подертий на кавалки, а штани немов порізані на паси. Перші слова сказав такі: „Мої чудові нові штати! Вчора вдягнув їх перший раз!”

В піднесений атмосфері перших хвилин по вибухові всі кидаються з допомогою, викликаючи загальну метушину. Шефи СС прикликають санітарів.

Годі мовчати!

(«Загірна комуна» і ми)

Редакція дає місце для статті по-важаного співробітника нашої газети і письменника п. Ф. Дудка, уважаючи за потрібне переглянути деякі питання, для яких ще не знайдено безстороннього присуду часу, але не погоджується з по-глядом автора на побутовщину і європейські смітники, уважаючи їх за гостро дискусійні. Редакція радо вмістить низку статей на ці теми, згляда на їх велике світоглядове значення. — Стаття друкується як дискусійна.

Микола Хвильовий — це, безперечно, одна з найцікавіших, великого розмаху постатей нашої літератури останніх 3-х десятків років. Він струснув атмосферу сірих буднів нашого літературного вчора і коміті головою повалив усі утерти, традицію освячені канони нашого художества і бездушної просвітлені. Хвильовий — це революціонер у нашій літературі, що вірвався туди з новою технікою вислову, новою формою світогляду, новими творчими образами, задумами, шляхами. Але М. Хвильовий може імпонувати нам як новатор, ревізіоніст, революціонер у літературі, лише не маємо ми права робити з нього ідола, непомильного божка.

Загальна, поверхова оцінка творчості чи громадсько-національних заслуг когось, або сліпі, рабські, безкритичне захоплення ними створили в останні часи у нас манію причислювати до лику святих чималу кількість великих наших гришників.

Таким великим «святым», «від слова до слова», намагаються зробити і з М. Хвильовим. Люди роблять це, забуваючи, що було на світі два Хвильових: один — 1920-х років, а другий 1930-х років. Це трагічне роздвоєння особливо помітне у творчості і світогляду М. Хвильового. Вони так відбилося на психіці цього суцільного, «чесного з собою», широкого чистого душою українця, що М. Хвильовий, переставши вірити в те, чому поклонявся вчора, заподіяв собі смерть.

Ці думки про М. Хвильового викликають в нас те захоплення, з яким зустріла еміграційна преса виставу І. Гірняка інсценізації новел М. Хвильового «Я» і «Маті». Хочемо докинути до широких писань про це й пару своїх коротеньких слів.

У всій українській літературі немає твору більш повторного, нездорового, по-збавленого основ вродженої української психіки і більш блозінського в розумінні становлення чистоти української природи, як у писанні М. Хвильового «Маті» і «Я». Писано це все в той час, коли Хвильовий жив у мареві «загірної комуни», в час божевільно-фанатичного захоплення нею, в час п'янного дурману, від якого крутилося в голові ентузіастичного молодого українського комунара. Це захоплення «загірною комуною» допроваджує М. Хвильового до такого стану, що він в постах своєї новелі «Маті» плугавіть тип Гоголевого. Остана, як символ національного героя, національного обов'язку і національної чести, а виносить на вершині образ Андрія, цей символ національної зради.

Дехто (Б. Подоляк) вказує на подібність цього мотиву до трагедії в Шевченкових «Гайдамаках», називаючи його «особистим родинним» трагізмом. О, зовсім неподібна «подібність!» Шевченків Гонта приносить свою «особисту родинність» у жертву інтересам нації, а не якимсь ефемерним абстрактним утопіям і фанатизмом. Один із львівських критиків вбачав в Андрієві Хвильового не-покінність святої віри в ідею. Існують ще інші погляди на ці повторні, здегенеровані писання М. Хвильового, але у читача, що не втратив та не зламав основ національної моралі і християнської етики, — взагалі у нормальній людини ці «твори» викликають не тільки почуття огиди, а й наставляють здоровий людський інстинкт проти акту звиродніlosti і патологізму.

Такі твори здорові супільність від-кдає і робить неприступними для широких мас. А у нас не тільки виставляють їх на показ широкі публіци по-таборах, а ще й виписують пеаны на адресу артистів, яким забракло критицизму, або яких привабила до вистави «оригінальність» акції. При цьому ще золотом вдають у бік «самовпевнених

і саморекламних провінціалів з просвітницьких драматургів», що «розповзлись масою серед нашої еміграції і з малоросійською впругістю тягнуть ту масу назад до „Ковбаси та чарки” — як пише один критик, називаючи «провінціалів» гаркун-задунайцями і побутовціками «гіршого гатунку».

Критик твердить, що наша побутовщина малоросійська, провінціальна, невибаглива, примітивна та ще й окреслює її міцнішими виразами: гопаківство, шварварництво, тюлююкання, мордописництво... Ну ми й засоромилися. А й справді! Геть побутовщину!

Але чи розуміє справу той, хто ганить цю «побутовщину», що власне це визначає?

Побутовщина походить від слова „побут”, а побут складається народні пісні, народні танці, народні звичаї, народна творчість, убрання, мистецтво, словесна література, мова, традиції — словом, усе те, чим живе народ, що він віками витворив, що надає йому самобутність, що творить його кольорит і стиль. Тарас Шевченко — це цілком побутовий поет. У нього все народне, чисто кольористичне, українське: і мова, і дух, і думки, і прагнення. Такого поета місцями навіть перекласти на чужу мову неможливо. Такий він „добутовий”, такий фольклористичний.

Ну, і з цим усім треба, виходити, тепер воювати нам, треба боротися, треба це виполювати з нашого життя, треба викидати на смітник! А з чим же ми тоді залишимося? Як з чим? Ах, — з „великою літературою”!

Ні, панове, коли для європейського чи іншого чужинецького глядача кавказька лезгинка чи український гопак, козак, аркан є національним танцем, повним своєрідної краси, руху, національного стилю, а ми відвертасмося від них, як

від остогидлої „побутовщини”, „гопаківства” — ми, панове, не створимо „великої літератури”!

Коли європейський глядач захоплюється красою наших національних убрань, наших мережок, вишivок, гаптів, розводів, а ми називаемо це призирливо по-папужному „шварварництвом” — ми також, панове, не створимо „великої літератури”.

Ганьбімо на кожному кроці графонамію, непотріб, халтуру, але не відвертаймося від нашого старого побутового театру, який нам виховав тисячі людей у національному дусі, який має прекрасні твори великих старих наших майстрів із цілого райдугу життєвих типів, незнаних світові... Отож, не гудьмо наших драматургів, що, на щастя, „розповзлися масою” по наших тaborах, а всім силами підтримуємо їх, бо вони роблять велике — і виховне діло.

Т. Шевченко просив нас („прошу вас, благаю“) підтримати нашу всіма улюблену „заплакану матір” дотримуванням своїх звичаїв, обрядів, традицій, національної культури, докоряючи: „А ви претеся на чужину шукати доброго добра“. А ми все те, що було міле, дороге, святе для Шевченка, топчемо ногами і називаемо провінціалізмом. А якщо на виставі таких повторників, органічно страшних для нашої національної наути, здегенерованих і розкладових речей, як „Я” — „Маті“ Хвильового будемо дивитися, як „на оздоровлення нашої еміграційної громади“, то мусимо констатувати, що ми дійшли до краю. Повинідаймо тоді з творів Шевченка такі ненависні нам речі, як „Матію вулицю мете“, „Дам ліха закаблукам, дам ліха передам“, европеїзмом Кобзаря, намалюймо його на портретах у циліндри, одягнімо самі поверх вишиваної сорочки львівського смокінга і з вигуками: „Дайощ Европу!“ почім обшукувати європейські смітники. Може там десь знайдемо якогось заряжалого кінджаля, який лішче буде застромити під ребра нашої рідній Матері, ніж звичайний ніж.

Федір Дудко

Ювілей проф. Бориса Мартоса

40-ліття педагогічно-громадської праці

Ініціативний Комітет при українській Економічній Високій школі в Мюнхені вирішив вітанувати у травні ц. р. 40-ліття невтомної педагогічної і громадської праці професора Бориса Мартоса.

Хочемо коротко поінформувати наше громадянство про життєві шляхи Шановного Ювілянта.

Проф. Борис Мартос народився 20. травня ст. ст. 1879 р. на Полтавщині. Самотужки, заробляючи лекціями, кінчив гімназію і університетські студії 1906 р. закликав його викладати математику і космографію на загальних освітніх курсах Ладова в Харкові. В р. 1907—1908 викладав математику на курсах для підготовки землемірів, латинську мову на Вищих Жіночих курсах і географію на курсах Т-ва Торговельних Помічників та математику в жіночій гімназії. Однаке скоро царська поліція, за участю в тасмій Українській організації, забороняє йому якунебудь педагогічну працю.

Тоді проф. Б. Мартос міняє фах і переходить на працю в кооперації. Спершу працює як кооперативний інструктор при Волинському земстві, пізніше як інспектор для кооперації Полтавського земства, а вкінці як голова управи Центрального Українського Коопераційного Комітету та член Надзвінної Ради «Дніпроросоюз» і «Українбанку». В тому ж часі вішлютує підручник коопераційних курсів.

В 1917 р. став генеральним секретарем Української Центральної Ради, а в 1919 р. був міністром фінансів у першому уряді Директорії УНР. Крім цього, разом з Туган-Барановським і К. Масловим організував Коопераційний Інститут, перший високу коопераційну школу в світі.

Складши обов'язки міністра, робить у 1920 р. наукову подорож по Німеччині з метою планування праці німецької кооперації і підготовити пляни коопераційної школи на еміграції.

По закінченні подорожі переїздить до Праги, де разом з іншими видатними діячами, організує спершу вечірні коопераційні курси при українській Громадській Комітеті, а згодом Українській Господарській Академії в Під'єбрадах. Тут, як член організаційної комісії, розвивав пляни навчання коопераційного факультету.

Як доцент, а пізніше професор Української Господарської Академії, працює Б. Мартос дуже інтенсивно.

Виїзд до Канади

Про виїзд до Канади поки що не може бути мови, бо ще не ухвалені відповідні закони про імміграцію.

Міждержавний комітет для віткачів провадить реєстрацію спеціалістів з вищою освітою для їх можливого виїзду до Канади. Всіх кандидатів на американську зону і на всі національності має бути 220 осіб, по 5 фахівців на кожний фах. Для українців отже припаде 1—2 фахівці на кожний фах. Це, на нашу думку, були б перші фахові зв'язкові між Канадою і українською еміграцією в Німеччині.

Всі, що мають афідаті, або мають рідно в Канаді, зможуть вже цього року вийти.

Згідно з декретом канадського уряду до Канади будуть допущені такі чотири роди нових іммігрантів:

1. Повдовіла донька або сестра (без дітей або з дітьми, коли вони не мають ще 18 років) правного мешканця Канади, що в силі є їх прийняті і за них дбати;

2. Хлібороби, коли вони їдуть на ферму до батька, тестя, сина, зятя, брата, швагра, дядька або племінника чи племінницю, яких головне заняття є сільське господарство і коли вони в силі прийняти емігранта і дати йому працю в фермі;

3. Фермерський робітник, що їде до Канади на заповнену працю на фермі;

4. Особа, що має досвід в копальннях або в будівельних роботах і їде на заповнену працю.

Крім цього, можна спровадити до Канади всякою зв'язкові осягні та осиротіліх дітей брата або сестри, коли вони не старші 18 років.

Канадські консульства є в Парижі, Брюсселі (Бельгія) і Газі (Голландія), в Норвегії, Швеції, Данії, Греції і Лісboni.

У Німеччині таких було ще нема. У всіх справах і, за всіма інформаціями треба звертатися до Центральної Переселенської Управи в Мюнхені.

Об'єднання українських письменників — МУР

повідомлення:

Виїзд з друку у в-ві «Прометей»

літературно-мистецький

Альманах „МУР“

Альманах редактує колегія: Юрій Шерех, Улас Самчук, Микола Шлемекевич, Михайло Орест, Віктор Домонтович, Борис Подоляк (головний редактор).

Альманах виходить книгою на чотиридцять аркушів. Зміст першого числа: Юрій Косач — „Еней та життя інших“, — повість; Віктор Домонтович — „Розмови Екегартов з Карлом Гоцці“ — оповідання; Роксанна Вишневецька — „З дідичника“ — оповідання; Ігор Костецький — „Ціна людської назви“ — новела; Іван Керницький — „Мертві оживлюють“ — новела; поезія: Евген Маланюк — „По кожній стрілі“; Юрій Клен — „Пошіл імперій“ — уривок з поеми; Вадим Лесніц — „Мюнхен“; Михайло Орест — „Повстання Мертвих

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ

Чи знаєте Батгорн?

Зовсім недалеко від голландського кордону, в узгій на дерево стороні, заховався між болотами та торфовищами український табір — Батгорн, в якому мешкає до 1.600 душ.

Табір має свою трагічну передісторію. За гітлерівських часів тут були французькі й бельгійські, потім советські, а згодом і югославські полонені. Скільки іх кісток залишилось у тих болотах, про те можуть розповісти масові могили в недалекому Алексійдорфі... Там же й могили англійських літунів. Німі вони, але їх свідотство більш промовисте, ніж живе людське слово.

Таборові забудування? — Тенденції, відтром підшиті дерев'яні бараки. Подім вітер — дахи лятають як пір'я. Де за Гітлера жила команда табору, там додали підмуровані. Іх два — три. І, ну й звичайно, тюрма, велика й мурена. Не думайте! Залишились ті ж сліди по культурній праці між полоненими. Тут вам, між хилявими берізками храм мистецтва — театральний будинок. Біля вартівні висока вежа, колись пішана й гризана. Ми прийшли в табір у жовтні 1945 р. Метнувшись наш брат, а тут тобі ні стола, ні ліжка! Величезні ангари! Все ж треба було новим мешканцям перегородити, обставити, ще й прикрасити на підгірнянський, гуцульський, польський чи полтавський лад. Вишневого садка не потрапили завести. Зате під вікнами, зараз першою весною, з'явилися квітники, а на площах, поміж бараками, грядки з різною городовою — найбільш ж «пляштаци» тютюну!!!

Тоді ще УНРРА була разом

Тоді ще треба було до цього діла людей приводити. Деякі робили це за залюби, бо без землі Ім будно на світі жити. На весну й літом управля табору й комендант закликали людей, що зняли дроти, що оточували табір, і заготовляли собі торф на зиму. Зима була легка, УНРРА доставляла вугілля, німецький ліс за 10 км, теж ніким не похвалитися. «Роботи умі та роботи-ци руки» дроти зняли й торфу собі заготовили, а хитруви пустілись на гандель! Отож як 1946 та 1947 року потиннуло морозом, то прийшлося нашим місіям мерзнути, або нишком у багатіях на торф сусідів паливо «позиччати».

Народ побожний...

У нас дуже побожний народ. Ми аж три великих церкви. Миємо греко-католицьку, УАПЦ і синодальну. Тут уже не обійтися так легко. З побожними не так то справа йшла просто, але до щасливової розв'язки прийшло на нас крізь демократичний засад: ходи, брате, до якої хочеш церкви, але до справи ішої не вмішуйся і до людей за те не чіліяйся. На цьому фронті, з маленькими перевоями, панував повністю мир.

...і політичний!

Не минула нашого табору й «ідеологічна» війна. Вона подібна до неперевершених зразків з українських таборів в американській зоні. Виправдалась у нас стара латинська приповідка, що не завжди те саме бувас, коли два те

і наладило мирним шляхом, і коли б майбутнє вийшло інакше, то було б усім видно, хто наварив.

Козак Мамай готується здобути світ

Невмирала, козак Мамай, знайшовшись на гнилих болотах, тільки за старим звичаєм розгублено почухав потилицю — і далі став до праці над самим собою. Звичайно, Америки не відкрив, але би-

того шляху до неї не міав. Цей битий шлях — культурно-освітня праця. Без великого гаму, шуму й самохвалиби по часописах створено: звичайну народну школу, чотирикласову гімназію, а далі: шоферські курси, що випустили вже більш ніж 300 учнів (з них деякі відсоток уже працює в УНРРА і по чужих фірмах) — креслярські, домашнього господарства, санітарні, механіків, радіо-аматорські, столярські, кравецькі, шевські, голіярські, кочегарські, а в задумі ще й електротехнічні та позашкільні для підвищення знання робітників нафтового промислу. Працює

Панахида в день Листопадового свята

Світл. М. Кішук

теж образотворча мистецька студія і вишивкарська. Добрями успіхами може похвалитися балетна студія п. Новичевського. Словом, музи оселилися в нас...

Працює під управою нашого неарвінського маестра Гр. Ярошевича оперний театр високої мистецької класи, що вистав досі в нас і по сусідів чужинецьких таборах опери: «Майську Ніч», «Катерину» й оперети: «Запорожець за Дунаєм», «Наташка Полтавка» та п'єси «Назар Стодоля», «Сватання на Гончарівці» і готує ряд вистав в українського західноєвропейського оперного репертуару. Цей ансамбль дав також цілий ряд концертів з українською тематикою і з оперним арієм чужих музиків. Ні одно свято не відбулось без його участі. І ще театр «Трембіта», що дав ряд високовартичних імпрес, і аматорський гурток, що теж виставив кілька п'єс, напр. «Невольника» і т. п.

Під орудою д-ра Менцінського працює загально таборовий хор, який став великою підмогою для нашого оперного театру й підвищив його мистецький рівень. Поза таборовим існують ще три церковні хори.

Організаційна праця

У таборі працюють такі товариства: «Українська світлиця», «Санітарно-Харі-

тативна Служба», СУМ, СУЖ, Пласт, Переселенська Громада, Ветеранів, Імка. З господарських установ працюють: дві кравецькі, дві шевські, одна різьб'ярська, одна кошикарська, столярська, слюсарська й дві майстерні вишивок.

Живучі нація

На 1.600 мешканців табору в нас 400 дітей. За останній рік притулку виходить 200 малих душ. Тут, у цьому міжнародному, ми безперечно бємо всіх француїв, англійців та німців. Який у нас цей доріг у Батгорні можуть підновіти читачі з нашої ілюстрації.

Олб

Батторнівський дівіст
Світл. А. Жолутак

Ювілей Митрополита Полікарпа

Українське громадянство Мюнхену запізналося, що на 9 та 10 травня скликало 4 сесію Священного Синodu Української Автокефальної Православної Церкви в Мюнхені а на 12, 13 і 14 травня — Собор Єпископів.

Митрополит УАПЦ Владика Полікарп відвідає Мюнхен саме в дні 15-ліття свого єпископського служження. Цю визначну дату в житті Голови УАПЦ українське громадянство Мюнхену готовується урочисто відзначити.

11 травня в Свято-Покровській Церкві Службу Божу урочисто відправлять члени Синоду. Після Богослужіння відбудеться молебень в приводу 15-літнього ювілею митрополита. Даліші церковні громади урочисто на віданку ювілею будуть проведені 11, 12 і 13 травня.

Урочиста академія з приводу ювілею митрополита відбудеться 13 і 14 травня з участю всього єпископату. Про діяльність Владика Полікарпа доводиться виголосити проф. Власовський. Привітання складають численні українськінституції. Виступлять також з концертовою частиною хор «Україна», під орудою проф. Нестора і капела бандуристів ім. Тараса Шевченка на чолі з мистецьким керівником Григорієм Кістастим і диригентом Володимиром Божиковим.

Українське громадянство Мюнхену запрошує всі українські табори та організації всіх місцевостей відлюдити своїх представників на свято Православної Української Автокефальної Церкви, аустрії та привітати митрополита і весь єпископат та відлюдити всі урочистості, авіяції з дарами визначними подіями в житті УАПЦ.

ПОДІЯКА

Українська громада лікуванців в санаторії Гаутінг передає широ середчу подяку шан. громадянству таборів Августбург, Фрайман, Ліндсгут, Міттенвальд, Нойбаярн, Розенгайн, Стефанскірхен і Шлайлгайм за святочні дарункі. Зокрема дякуємо всім, що збирку провадили та дари особисто привезли і розділили хворим.

Окрему подяку широ душпастирю хворих і СХС в Мюнхені за стаду луково-матеріальну опіку над хворими.

Редакція-часопис «Українська Трибуна», «Українські Вісти», «Неділя», «Час», «Наше Життя», «Християнська Шлях» і «Орлик» широ дякуємо за безплатне обслуговування хворих своїми часописами.

Опера в Мюнхені

Український оперний ансамбль, складова частина артистичного об'єднання «Інтернаціонале Шау», під керівництвом художнього керівника — режисера М. Букра розпочала свою працю мистецьким турне по українських таборах в оперою «Флорія Тоска» — твором видатного італійського композитора, одного з виразніших представників верismу Джакомо Пуччині.

Опера «Флорія Тоска» у виконанні артистів: Каїтольї Задорожної, Ігоря Зайферта, Л. Рейнаровича, Ю. Чумака, Ю. Павликівського, С. Хвилі проходить на таборових сценах з великим успіхом. Артисти всіма силами намагаються передати персонажі знаменитого твору — це й вдається.

Особливої уваги заслуговує гра і спів молодої артистки Каїтольї Задорожної в ролі Флорії Тоски. К. Задорожна цілком справляється з вимогою своєї ролі, передаючи з силою душі постать пристрасної італійки з великою силою волі, з полум'яними почуттями, яка уміє боротися за своє щастя та не боїться загинути за нього, вибираючи краще смерть стоя, ніж життя на колинах.

Ігор Зайферт — знаний артист-співак, що вже не раз заруває слухачів своєю красою співу, мистецько передавши роль маляра Mario Кавардосса.

Також похвальною є оцінка виконання персонажу ролі барона Скарпія — виконавець арт. Л. Рейнаович.

Вол. Шелест

ІДЛІ ПІШУТЬ

ДЕНЬ УРОДИН П. КОМЕНДАНТА
(Автентична подія в одному з наших південно-баварських таборів)

Найдійшов день народження Пана Коменданта. Всі школярі гарно повимівали, прийшли до школи і... не вчілися. Науки не було. Взялися гарнінько за руки і пішли до церкви. Наперед малинки школярки, за ними більші і наперед парубки з восьмою класи гімназії. Перед усіма пішли професори. До них дірого прилучувались службовці з уряду чи толі з директорами та референтами, а за ними шевська та кравецька майстерні. Було велике свято. Служба Божа відбувалась в гаражі. Місця більше. Перед усіма Пан Комендантом, коло нього праворуч і ліворуч його влада, за нею люди, а за людьми школярі та шевська та кравецька майстерні. По Службі Божій було вроціше прийняття. Мешканці обідали цього великого свята пізно, бо на кухні пекли та варили для гостей. Організація молоді відспівала під будинком, де відбувалося прийняття. багато літ.

Вечором Пан Комендант виголосив промову по радіо до своїх підданих і свято закінчилося.

Урядування зачалося другого дня на три години пізніше...

ТОЧНО ПОДАВАТИ ВІДОМОСТІ

В тижневику «Час» з 27. квітня ц. р. у відділі «Вістки з Україною» подаються звідомлення про музичне життя в підсвітській Україні. Як справді розвивається «національне» мистецтво на Україні, перевірити важко. Одне тільки зрозуміло і ясно, що, коли подає якісь відомості, вони мусять бути правдивими щодо змісту і назв предметів або осіб. На жаль у цих звідомленнях припущені цілу низку помилок. Кожний школяр знає, що артисти Україні ніколи в опері не співали, а «Час» помістив II до опери. Музичну до «Лісової пісні» написав композитор Скорульський, а не «Скорупа». Оперу «Наймічка» написав комп. Веріківський, а не «Веріківський». Квартет Вільгельма (а не Вілінова) струнний, а не вокальний. Диригент симфонічною оркестрою Натан Рахлін, а не «Рахен». Не можна поминути й терміну «обробка», яким взагалі надуживають наші часописи на еміграції. Така форма на мою думку, не відповідає ні правописним нормам української літературної мови, ні традиціям народних говорів. Треба писати «обробка». Тут, може, найліпше б уживати міжнародних назв — «аранжування», або «гармонізація», хоч і ці терміни не відповідають своєму призначенню у згаданих статтях, бо і «Лісова пісня» і «Наймічка» — самостійні музичні композиції Скорульського та Веріківського, а не «обробка».

М. С.

Курс провідників пласти
Світл. М. Кішук

саме роблять. У нас, коли притримуватися стилю «діяльних», — і «партийна каша» і «

Фабрикація селянських листів

Управа Спілки Селян переслава нам оригінального, від руки писаного листа, сфабрикованого в бюрах ОПУЕ, де головує п. Ногай. Подаємо без змін його зміст: „До Хвалної Редакції час. „Української Трибуни“. Вельмиважний пане Редактор! В ч. 17 „Нашого Життя“ від 5. 5. 1947 р. надруковано відкритого листа до Високопреосвященого Архієпископа Ігоря від Управи Спілки Селян в Сомме Касерне. Ми, селяни проживаючі в таборі Сомме-Касерне, заявляємо: 1. Зазначена в листі Спілка не бажає бути дурепою, яку водять за ніс, давно вже розпалася і ледве чи нараховує зараз пару десятків людей; 2. Імена цих людей...

Мабуть цей лист в більш грамотному і коректному вигляді буде видрукований в „Укр. Трибуні“. Подаємо це повідомлення для того, щоб читачі знали, як фабрикуються листи „від селян“ до „Української Трибуни“, яка може в добрій вірі їх друкує. Під цим листом, очевидно, будуть ще збиратись дорогою адміністративно-таборового натиску підписи селян. З цього селяни можуть зрозуміти, хто і кого робить „дурепою“, як сказано в листі та як ставиться до всіх листів, що їм дають до підпису. Ми з свого боку ще запитамо: чи така установа громадського довір'я як ОПУЕ існує для того, щоб руйнувати українські організації, вносити безлад і анархію в наше життя та сяяти ворожечні і недовір'я в рядах українського селянства, чи навпаки? Нам відомі також інші цікаві факти, що мають місце на терені ОПУЕ, наприклад, зникнення портрета національного героя Симона Петлюри та знайдення його під шафою в бюрі голови в зімніому і знищенному вигляді. Чи ця справа розслідувана? А може б голова ОПУЕ щось нам винесин в тій справі?

З листів до редакції

Ми, нижче підписані, просимо Шановну Редакцію помістити цю нашу заяву, яку одночасно пересиламо для вміщення всім іншим українським часописам:

На запрошені на святочну Академію в честь Тараса Шевченка, що відбулася 29. 3. 1947 р., на якім було видруковано: за організаційний комітет інж. О. Макар, було видруковано теж: Почесний Комітет: Голова ЦПУЕ В. Мудрий, Архиєпископ УАПЦ Михаїл, Апостольський Візитатор о. Н. Вояковський, Ректор УВУ проф. д-р В. Шербаківський, Ректор УТГІ проф. В. Доманицький, Ректор УВЕІІ проф. В. Мартос.

На це ми мусимо заявити, що ми ні особисто, ні як представники наших організацій релігійних, громадських і наукових не одержали ні усіх ні писемних запрошення бути членами Почесного Комітету. Тому жадного Комітету не складали, нічого про такий Комітет не чули, на програму і вибір виконавців не мали ніякого впливу. Тому як за влаштування Академії, так і за касову відчитність ніякої відповідальності нести не можемо. Проти такого, без нашого дозволу користання іменами наших інституцій і нашими власними з боку інженера Макара якнайнергічніше застерігаємося.

о. Н. Вояковський

Апостольський Візитатор і Адміністратор

Архиєпископ Михаїл

Василь Мудрий

проф. В. Шербаківський

проф. В. Доманицький

проф. В. Мартос

Мюнхен, 30. 4. 1947

Згідно з оригіналом:

В. Шербаківський

„ЮВЛІЙНИЙ АЛЬМАНАХ“

(1897—1947. В 50-ліття приїзу до Бразилії першого Василіанського місіонера)

У Бразилії видано ОО. Василіанами багато ілюстрований „Ювілейний Альманах“ з нагоди 50-ліття приїзу о. Сильвестра Кізими до Бразилії. Тут подано докладні відомості про історію греко-католицької церкви в Бразилії впродовж 50 років. Единий український часопис у Бразилії виходить за редакцією ОО. Василіан.

Чехо-Словаччина вивозить металеві вироби та матерії через польську пристань Штеттін.

УССК (Мюнхен) — „ЧОРНОГОРА“
(Августбург) 1:1 (1:1)

В неділю 27 квітня в Мюнхені відбулися футбольні змагання між місцевим клубом УССК і Чорногорою. Змагання закінчилися резултатом: 1:1. Глядачів було біля 1.000.

„ЧОРНОГОРА“ (Августбург) — „ДНІПРО“
(Бамберг) 1:0 (0:0)

У неділю 4 травня в Байройті відбулися футбольні змагання за першество РПК між „Чорногорою“ (Августбург) і місцевим клубом „Дніпро“. Перша половина закінчилася безрезультатно. В другій половині „Чорногора“ приступила до наступу і здобула 1:0. Тим самим установили результат дня 1:0.

„СКАЛА“ (Штутгарт) — „ЧОРНОГОРА“
ІБ (Августбург) 1:0 (1:0)

У неділю в Августбурзі відбулися футбольні змагання за першество Августбурзької області поміж „Скала“ (Штутгарт) і „Чорногорою“ ІБ (Августбург). Перемогу здобула „Скала“ 1:0. Треба зазначити, що в резерві „Чорногори“ на пад і права поміч слабі.

В Новому Ульмі відбувається красний біг навпротеци на 3 км. для чоловіків, 1 км. для жінок і 1,5 км. для юніорів.

Пам'яти творця капелі бандуристів

В околиці міста Ердлінгу, 35 км. від Мюнхену, на кладовищі скромна могила. Тут поховані о. Яків Протопопов, засновник славнозвісної капелі бандуристів ім. Т. Шевченка. В 1925 р. разом з іншими бандуристами заснували він цей цінний мистецький ансамбль і з того часу без перерви працював у ньому. Під час німецької окупації разом з капелею був силоміць вивезений і примушений вантажити вугілля в Німеччині, а в квітні 1945 р. помер і знайшов на ердлінгському кладовищі свій останній спочинок.

У Великодні дні з нагоди других роковин смерті о. Протопопова, на могилу прибули з Мюнхену Високопреосвященіший Михаїл разом з духовництвом, голова мюнхенського ОПУЕ, дружина і донька покійного, церковний хор та представники Церковної Ради, братства і парафії, а також капеля бандуристів на чолі з мистецьким керівником Григорієм Китастим і диригентом Володимиром Божиком.

Могила густо заросла квітами. На ній — великий вінок від капелі Владика архієпископа з духовництвом відправив на могилі панаходи. Співав хор під керівництвом діра. Куриленка.

Тепле зворошили слово виголосив архієпископ Михаїл. Владика закликав оточити цю могилу любов'ю і пам'ятю, щоб покійний і в вічному житті відчув нашу любов.

Своїми спогадами про помершого поділився з присутніми голова мюнхенського ОПУЕ.

Від бандуристів Григорій Китастий сказав, що вони прийшли до цієї незабутньої могили з піснею, яку покійний так любив. Вони носитимуть цю пісню, поки не доїдуть до рідної землі, де на повний голос скажуть: „Христос Воскрес“.

Граючи на бандурах, члени капелі співають над могилою „Думи мої...“ З слізами на очах дякує донька покійного Олена всім присутнім за їх увагу і вшанування пам'яти її батька.

УКРАЇНЦІ НА ФЕСТИВАЛІ У ПРАЗІ

7. і 8. лютого ц. р. відбулись у Пряшеві наради головного відділу Союзу Карпатської Молоді. На нарадах були присутні чехословакський міністер оборони генерал Свобода, головний секретар Української Національної Ради Пряшевщини д-р Рогаль-Ільків та всі інспектори народніх і середніх шкіл. Вирішено, що українська молодь Словаччини візьме участь у всеукраїнському фестивалі демократичної молоді, що відбудеться літом 1947 року в Празі. На цьому фестивалі українці покажуть українські народні весільні обряди.

ЧОЛОВІКИ 3 км.

1. Дрогобицький О. (Чорногора) 10:4,04
2. Яворський М. (КЛК)
3. Сеньків (Трибуз)

ЖІНКИ 1 км.

1. Дубас І. (Чорногора) 3:32,3
2. Сигерич А. (Беркut) 3:40,3
3. Лесик Е. (КЛК) 3:45,7

ЮНІОРИ на 1,5 км.

1. Сикета П. (Беркut) 5:12,4
 2. Тригубенко (Чорногора) 5:36
 3. Шарко Я. (Чорногора) 5:38
- В Берхтесгадені відбулися шахові змагання за першество американської зони 20.—24. 4. 47. Переможцями вийшли:
1. інж. Кузь Кузьма (Орлик) 5,5 точок
 2. Ігнатенко (Чорногора) 4,5 точок
 3. Абраменко Б. (Чорногора) 4 точок

З світового спорту

Фіналістами ігор за „Чашу Франції“ є дружини Ліль та Штрасбург. В цьогорічніх першествах СССР по футболу бере участь 13 клубів. Тринадцятий клуб — дружина „Військового летунства“. Сезон розпочався 2 травня змаганнями між чемпіоном СССР „Домом Красної армії“ та „Спартаком“ Москва.

СТЕПАН КУЗІК

5. квітня ц. р. в Берхтесгадені помер на 59 році життя бл. п. Степан Кузік, б. директор Краєвого Центру Кооперативного Банку „Центрбанк“ у Львові, посол до польського сому в 1928—30 рр., член Президії Р. С. У. К., голова Надзірної ради „Центросоюзу“, член Управи Товариства „Просвіта“ у Львові, директор видавництва „Діло“ і член багатьох українських товариств і установ у краю та на еміграції.

Степан Кузік — це відомий кооператор західно-українських земель. Народився в січні 1888 р. в Загір'ю коло Рогатина. По закінченні гімназії і правничих студій віддається кооперативній справі.

Праця покійного вимагає окремого і точнішого розгляду, головно за останніх 25 літ його невтомної кооперативної праці, якій він віддав усе своє знання і всі свої сили.

Похорон відбувся 8. квітня ц. р. в Берхтесгадені. Від кооператорів прощальне слово мав інж. Ю. Павликівський.

Покійний залишив дружину і 3 дітей. Пам'ять про нього серед української громади, зокрема серед кооператорів, залишилась надовго.

Чужа земля хай буде йому легкою!

К-р.

ОГОЛОШЕННЯ

За зміст оголошень Редакція не відповідає

До відома українським інвалідам

Подаємо до відома, що лікарські оглядини зареєстрованих в СХС інвалідів відбудуться протягом місяця травня 1947 р. в таких осередках:

Мюнхен — Амбуляторія СХС, Дахауерштрассе 9-II, кожного дня від год. 9—12-I.

Берхтесгаден — Амбуляторія СХС в таборі „Орлик“ Егеркасарне, кожної середи від год. 10—12-I.

Августбург — Амбуляторія СХС в таборі Сомме-Касерне, кожного дня від год. 10—12-I від 10-го до 20 травня 1947 р.

Ділінген — Амбуляторія СХС в українському таборі, кожного вівторка, середи і суботи від 9—12-I год.

Карльсбург — Амбуляторія СХС в таборі Форсткеркасарне, кожного вівторка від 15—17 год.

Регенсбург — Шпиталь оселі українців Гангтіферзілонг, кожного вівторка і п'ятниці від год. 10—12-I, починаючи від 1-го до 15 травня 1947 р.

Міттенвальд — Домівка СХС в українському таборі Егеркасарне.

Байройт — Домівка СХС в українському таборі Леонольдкасарне.

Ансбах — Домівка СХС, Карльсштрассе 5-1.

Ціллю цих оглядів є усталення ступеня інвалідства і відсотковості неаддібності до праці інваліда. Кожний інвалід, який хоче на будуще користати з допомогою і опіки СХС, мусить підатися цим лікарським оглядам.

По усталенії